

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

13. Tenebris illuminatum S. Dionysium Areopagitam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

ro, extemporali miraculo euenisse, vt profuga multitudo tenebris sit repente obsepta, in munitissimi valli speciem. Ita tenebræ, quos texere, etiam protexere. Ita bonis nox noxia non fuit. Cuius rei gloria penes DEVM est; qui tantæ est potentia, vt non tantum creaturas habeat obedientes, sed ipsas etiam priuationes creaturarum; quibus ex luscis cæcos facit: tametsi tenebræ creaturæ non sint. *Nam lux quidem*, ait S. Gregorius Nyssenus, *vt esset, diuinum mandatum expectauit, tenebra autem extiterunt sine mādato, cū mundus crearetur.*

Quin ipsis quoque tenebris, & extraordinaria eclipsi, nouit DEVS, vt ad homines illuminandos. Christo patiente, plus, quàm ad Thyesteam mensam, sol cohorrescens radios lucemque resorbuit; dies expalluit; & à sexta hora, tenebræ factæ sunt super vniuersam terram, vsque ad horam nonam. Centurio autem, & qui cum eo erant custodientes Iesum, viso terra motu, & his, quæ fiebant (tenebris) timuerunt valde, dicentes: *Verè filius Dei erat iste.* Quod Centurioni prope crucem, id Dionysio Areopagitæ longè distito contigit; qui eadem solis defectione lumen ad reuelationem gentium datum cœpit videre. Rem ipse, cū in Apollophanem Philosophum inuehitur, his verbis memorat. *Quid de illo, qui tempore crucis dominica factus est, solis defectu dicturus es? eramus tunc ambo, apud Heliopolim, amboq; simul incidentem mirabiliter soli Luna globum notabamus (non enim eiusce coniunctionis tunc aderat tempus) ipsamq; rursus, ab hora nona, ad vesperam, ad solis diametrum, supra natura vires, restitutam. In memoriam autem illius, renoua etiam aliud quoddam: nempe enim, (vt ipse non ignoras) eam Luna incidentiam, ab oriente cœpisse, & vsque ad solaris corporis finem peruenisse, ac tum demum resiliisse, notauimus: neq; verò eadem ex parte, vt assolet, & incidentia illa, & repurgatio facta est, sed ex aduerso diametri. Idemque, de eadem re, scribens ad ipsum Apollophanem, agit his verbis. Heliopoli tu quidem panem mihi coanus, & ego quinque & viginti ferè annorum tempus exsoluens, vnà morantes consederamus, cū feria quadam sexta, & hora etiam panem sexta, Sol horribilibus subito est obsitus tenebris, Luna ipsum intercurrente: quia non Deus, sed creatura Dei, in ipsius vera lucis occubitu, lucere non potuit. Quarebam enim tunc, apud te, qui mihi sanè sapientissimus videbaris: quid ipse inde*

S. Greg. Nyssen. l. Hexam.

XIII.

Matth. 27. 45.

Dionys. Areopag. ad Polycarp. Barou. tom. 1.

S. Dionys. Areop. epist. ad Apollophan.

sentires? tu verò mirabili prudentia subintulisti, quod usque adeò penetrabilibus mentis mea inhaesit, ut nulla obliuione deleri, nulla unquam valeat mortis imagine deleri. Offusi enim tenebris ipsi erramus, orbem solis undiquaque, & ex aquo occupante caligine: & postquam repurgatio, & restitutio facta est, Luna ad Solis diametrum conuersa aufugit. Et tunc quoque regulam Philippi Aridei assumpsimus. Cumq; reperissemus, quod & erat notissimum, eo tempore, solem eclipsis molestias laboresq; minime perpeti debuisse, ac nihilominus Lunam ab occidente solarem splendorem pullis nigrantibusq; velis obduxisse: cum soleat ex occidua parte solem ingredi: tunc autem opifices lucis thesauros caliginibus, quas ipsa genuerat, ad occiduos usque solis fines, peruagata (ut ipsi putauimus) occultauit: Cum tamen, & luna tempus decesset, nec coitus vicinum tempus esse, cognosceretur. Aio ad te (neque enim adhuc mysterij tanta rei conscius eram) O ingentis prudentia promptuarium, quid, inquam, o Doctrina speculum, Apollophanes, his secretis adscribis? Ad haec, nescio quo pacto, diuino quodam afflatu, & non humani sensus sermone subintulisti: Haec, o bone Dionysi, diuinarum vicissitudines sunt rerum. Denique verò adnotatum diligenter, feris diem, & annum annuntiatione, quam sacer Paulus nostris attētis auribus infudit, consentientibus signis conspiciere, & concordare expertus, manus veritati submisit, & ex falsitatis nexibus subabsolutus, quam quidem veritatem mirifice effero, quam & tibi communico. Hæc de se S. Episcopus Dionysius, & de Apollophane: quibus vtrisque voluit ille, qui lucem habitat inaccessibilem, per tenebras innotescere; & vni quidem innotuit, alter verò, quia, in ipsis tenebris, tenebras suas magis, quàm lucem amauit, veteri amico occasionem præbuit, per eas ipsas tenebras, diuinam lucem prædicandi. Itaque non solum solis splendore, per aërem diffuso, sed ipso etiam solis defectu, & caligine utitur DEVS, ad fidei lumen mortalibus inferendum. Qui enim à luce non dependet, illi perinde est, de quauis re illuminare.

XIV.

Exod. 10. 21.

Quamquam non raro his etiam instrumentis vtitur, tam ad feruos suos illustrandos, quàm ad obscurandos hostes, & plectendos; docendisque, & quas olim in inferno passuri sint, & quas iam, in animo tenebras patiantur. Quem in finem, dixit Dominus ad Moysen: *Extende manum tuam in caelum, & sint tenebrae super terram Aegypti tam densa, ut palpari queant. Extenditque Moyses manum*